

Lektionsplanering

Årskurs: Gymnasiet

Ämne: Samhällskunskap 1a1

Tema: Val och politikens påverkan

Koppling till styrdokument

Undervisningen ska behandla hur valprocesser och valsystem fungerar i Sverige och internationellt, med särskilt fokus på hur dessa påverkar medborgarnas engagemang och demokratiska rättigheter. Eleverna ska också få en förståelse för olika former av politiskt deltagande och betydelsen av medborgerligt engagemang.

Centralt innehåll

Eleven kan redogöra för hur val och valsystem påverkar demokratin och medborgarnas möjligheter att påverka politiska beslut.

Lärarledda instruktioner

Introduktion till valprocesser (10 min)

- Presentera syftet med lektionen och vad som kommer att diskuteras.
- Gå igenom vad ett val är och kortfattat förklara hur valet går till i Sverige.

- Diskutera vikten av fria och rättvisa val i en demokrati.

Valsystem i Sverige och världen (10 min)

- Förklara det svenska valsystemet, inklusive proportionella val och röstberäkning.
- Jämför detta system med andra länder, såsom USA (majoritetsval) och Storbritannien (first-past-the-post).
- Diskutera fördelar och nackdelar med olika valsystem.

Påverkan av val på medborgarengagemang (10 min)

- Analysera hur valresultat kan påverka medborgarnas engagemang och förtroende för politiken.
- Diskutera hur väljarnas åsikter och åtaganden kan ändras baserat på politiska resultat.
- Ge exempel på hur valsystemet kan påverka minoriteters röster och representation i politiken.

Medborgerligt engagemang och deltagande (10 min)

- Ta upp olika sätt som medborgare kan engagera sig politiskt, exempelvis genom röstning, demonstrationer och medlemskap i politiska partier.
- Diskutera vikten av ungas röstdeltagande och hur det kan påverka framtida val.
- Beröra faktorer som kan påverka medborgares vilja att delta i politiska processer.

Diskussion och reflektion (10 min)

- Dela in eleverna i grupper för att diskutera hur de ser på betydelsen av val och medborgerligt

engagemang i deras liv och samhälle.

- Be varje grupp dela sina tankar med klassen.
- Sammanfatta lektionen och ställ frågor kring vad eleverna lärt sig.

Aktivitet

Eleverna får arbeta i grupper och skapa en presentation om ett specifikt lands valsystem, inklusive dess grundläggande funktioner, fördelar och nackdelar. De ska också inkludera hur valsystemet påverkar demokratin och medborgarnas engagemang i det landet.

Beräknad tidsåtgång: 20 minuter

Exit-ticket

- Vad är det svenska valsystemet baserat på? Svar: Proportionella val.
- Nämn ett annat land som har ett majoritetsvalsystem. Svar: USA eller Storbritannien.
- Hur kan valresultat påverka medborgarnas förtroende för politiken? Svar: Genom att ge en känsla av representation eller motverka den om en grupps intressen ignoreras.
- Ge två exempel på hur medborgare kan engagera sig politiskt. Svar: Rösta och delta i demonstrationer.
- Varför är det viktigt för unga att delta i val? Svar: För att påverka beslut som rör deras framtid och samhällsutveckling.

Hemläxa

Skriv en uppsats (500 ord) om hur valsystemet i Sverige påverkar medborgarnas möjligheter att delta i demokratin. Diskutera specifika aspekter av systemet och ge egna reflektioner.

Fördjupningsuppgift

Som fördjupningsuppgift kan eleverna välja att skriva en analys (1000 ord) av hur ett specifikt valsystem (t.ex. majoritetsval eller proportionella val) påverkar valet av politiska representanter och medborgarnas tillgång till inflytande i beslutsprocesser.

Förslag för nästa lektion

Politikens påverkan på samhällsutveckling.

Den följande lektionen kan fokusera på hur politiska beslut och processer verkar för att forma samhället och dess institutioner. Eleverna ska analysera långsiktiga effekter av politiska beslut på olika samhällssektorer, inklusive utbildning, hälsa och ekonomisk utveckling.

Förberedelser

- Förbereda presentationsmaterial om olika valsystem och deras funktioner.
- Samla exempel och statistik kring valresultat och medborgarengagemang i Sverige och internationellt.
- Utforma och distribuera kriterier för hemläxan och fördjupningsuppgiften.